

۱۵۳ / ۵ **وَإِذَا الْمَنِيَّةُ** : و آنگاه که مرگ ناخنهای خویش را فروبرد، خواهی دید که هر گونه تعویذ و بازوبندی، بی سود است .

۱۵۴ / ۷ **أَوْيَاتِيَهُمْ** : یا ایشان را در رسد عذاب روزی سترون (قرآن : ۵۵/۲۲)

۱۵۴ / ۸ (از پایین) **فَالغَيْثُ** : پس باران بخیل تر «کسی» است که آبیاری کرده [«کسی» بجای «چیزی»]

۱۸۴ / ۸ **هَلْ غَادَرَ** : آياشا عران پیشین، هیچ راهی برای دنبال کردن، بر جای نهاده اند ؟

۱۹۱ / ۹ **لَا غَالِبَ** : جز «الله» پیروزمندی نیست .
 ۱۹۴ / ۹ (از پایین) **إِنَّ مِنَ الْبَيَانِ** : همانا که گونه‌ای از بیان، سحر است و افسون.

۲۰۷ / ۹ (از پایین) **وَأُذَكِّرُ لِمُنَاسِبَةٍ** : و یاد کرد او بمناسبت اندوه بسیاری است که از مرگ برادرش داشته است .

۲۲۲ / ۱۱ (از پایین) **الْفُضْلُ حَصْلُهُ** : فضل را بحاصل کرده است علاء - الدوله / و مجد را پایه‌ای استوار بخشیده است علاء الدوله .

۲۲۲ / ۷ (از پایین) **حَتَّامٌ تُنَكِّرُ قَدْرِي** : تا بکسی انکار قدم می کنی «ای روزگار» / و از سر کین سینه‌ام آتش زنی «ای روزگار» .

۲۲۴ / **كَانَ مَشِيَّتَهَا** : خرامیدنش از سرای همسایه ، همچون خرامیدن پاره ابر است، نه درنگ و نه شتاب .

۲۴۷ / ۳ **سَوَتْ لِعَيْنِكَ** : در چشم تو آمد «سلمی» در نزدیکی سرای او / و توشب را بروز آوردی - از پس رفتن او - در حالت انتظار .

۲۴۷ / ۶ **يَادَا رَسَلَمِي** : ای سرای «سلمی» در میان خانه‌های کژ و فرو - ریخته ! که هر باد تند گذری بر او وزیده است .

۲۴۸ / ۳ **أَلَا يَا غُرَابَ** : ای «غراب بین» چیست ترا که هر گاه آواز هجر برمی داری، بر گرد من می گردی / آیا از هجران «عفراء» مرا خبر می دهی؟ گم و نیست بادی که چه پرندۀ شومی هستی .

۲۷۱ / ۱ **هَجَانٌ عَلَيْهَا** : سپید پوستی که در سپیدیش سرخی بی هست / که در چشم شادی می آورد - و زیبایی و حسن خود سرخ است .

۲۹۲ / ۲ **وَأَقْوَتُهُ** : و یا قوتی زرد بر سر مرواریدی / ترکیب شده بر سر پایه‌ای از زبرجد / گویی بازمانده های باران بر گرد او / بازمانده های اشکی

است بر گونه‌ای سرخگون .

۳۰۱ / ۱۳ (از پایین) وَ قَدْ نَشَرْتُ : دست‌های باد جنوبی، در هوا، مطرفهایی گسترده / به رنگ خاکستری و حواشی آن را بر زمین / رنگین کمان به گونه طراز این مطرف : زرد / بر روی سرخ، در میان سبز، در زیر سپید / همچون دامنه‌های دختری که در چند پیراهن رنگی جلوه گر شده باشد / در حالی که دامن هر پیراهنی از آن دیگری کوتاه‌تر است .

۳۰۹ / ۳ قَدْ أَكْثَرْنَا النَّاسُ : مردمان در وصف‌ها سخن بسیار آورده‌اند / و درباره چشمهای درشت و سیاه، همگان سخن گفته‌اند / چشمان این برده من - همچون وعده‌های او - تنگ است و راه میل سرمه ندارد .

۳۲۸ / ۶ (از پایین) وَ تَرَجِسُ : گل نرگسی که پلک‌های خویش را تکان می‌دهد / همچون چشمی که خواب‌آلوده باشد / گویی این گل از زردی بیمار است / و در ماتم هجر لباس سپید پوشیده‌است .

۳۳۱ / ۳ (از پایین) عَلَّانِي : به آوای نای و عودم، پیاهی، شراب دهید / و خون «دخترانگور»م بنوشانید .

۳۳۱ / ۲ (از پایین) صَفَا الطُّلُوعُ : توصیف اطلال و دمن شیوه بلاغت پیشینیان است / پس تو ای شاعر توصیف خویش را وقف «دختر تانک» کن .

۳۳۱ / ۲ (از پایین) بِنَاتِ الْكُرُومِ : «دختران تانک» مایه تسلی غم‌هایند / اندهان را آرامش می‌دهند و تهیدستی را نابود می‌کنند .

۳۳۳ / ۹ (از پایین) بِنَفْسِجُ : بنفشه‌ای که گل‌هایش جمع آمده / و از آمیزش سرمه و اشک در روز هجران حکایت می‌کند / گویی آن گل، در لحظه‌ای که بر شاخه‌هاست / نخستین شعله‌هاست در پیرامون گوگرد .

۳۳۴ / ۱ وَلَا زُورْدِيَّةٍ : گلی لاجوردی که در میان گل‌های باغ / به کبودی خویش بر یاقوت‌های سرخ می‌نازد / بر آن قامت‌های نزار، چنان است که گویی نخستین شعله‌هاست در پیرامون گوگرد .

۳۳۴ / ۱۰ كَمَا الْبِنْفَسِجُ : همچنان که بنفشه، گونه‌ای است / که شکستگی بر آن دندان نشرده است .

۳۳۵ / ۷ وَ لَاحَ وَرْدُ : و گل باقلا، آشکارا شد، در حالی که می‌نگریست / از میان پلک‌های چشمانی سیاه .

۳۳۵ / ۱۰ وَ كَانَّ وَرْدًا : گویی گل باقلا در هم‌پایی است / که میان آن را

به عنبر آغشته‌اند / و از فراز شاخه‌های خود چنان می‌نماید / که گویی با چشمانی سیاه می‌نگرد .

۳۳۵ / ۶ (از پایین) **كَانَ نُوْرًا** : گل باقلا ، بهنگامی که آشکار شد در برابر بینندگان / همچون چشمانی بود که در آن سیاهی غالب باشد .

۳۳۶ / ۵ **عُيُوْنٌ بِلَا اَوْجِهٍ** : چشمهایی بی‌چهره / با حلقه‌هایی از طلا .

۳۳۶ / ۷ (از پایین) **فَنَّاوَلْنِيهَا** : آن جام را به من پیمود در لحظه‌ای که ثریا / همچون دسته نرگسی بود که ساقی حریفان را بدان هدیه آورده باشد .

۳۳۷ / ۹ **وَاسِ كَاسِمِه** : شاخه موردی [آسی: آسی در عربی بوته مورد و نیز بمعنی شفابخش] که همچون نام خویش شفابخش رنگ پریدگی‌هاست / و جامه‌های روزگار نو بدان بر خویش می‌بالد / فروگسترده شده است و رها / همچون حلقه‌های زلفی که در آن چین و شکن باشد و بوی خوش .

۳۳۸ / ۲ **نِسْوَانٌ** : مستی که کژ و راست شدنش / شاخه نورسته‌ای را در کف باد، بیاد می‌آورد .

۳۳۸ / ۵ **يَهْبِلُ النِّسِيمُ** : نسیم شاخه‌های آن درخت را بحرکت درمی‌آورد / بعضی از آنها می‌ستند و بعضی هشیار .

۳۳۹ / ۳ **وَكَانَ دِرْعًا** : آب بر که ، هنگامی که صبا بر آن بگذرد / گویی زرمی است سیمین که تهی باشد .

۳۳۹ / ۶ **اِذَا عَلَتْهَا** : چون باد بر آن آنگیر بگذرد ، راه‌راه می‌شود / همچون جوشنی که حواشی آن را زدوده باشند .

۳۳۹ / ۹ **وَإِذَا الرِّياحُ** : و چون باد بر آن بر که جاری شود / بهنگام رفتن و بازگشتن ، بر بعضی صفحات آن حلقه‌های زره می‌پراکند .

۳۳۹ / ۶ (از پایین) **كَانَ غُصُوْنَهُنَّ** : گویی شاخه‌های آن ، همچون سطح آنگیری است / که وزش بادهاش به جنبش درآورده باشد .

۳۴۰ / ۷ **وَكَانَ الْهَلَالُ** : گویی هلال بمانند نیمه دستاورنجی است / و ثریا دستی است که بدان اشارت می‌کند .

۳۴۰ / ۱۰ **وَإِنجَلِي الْغَيْمُ** : ابر به یکسوی رفت از رخساره هلالی که آشکار شد / مانند نیمه دستاورنجی در دست افق .

۳۴۱ / ۱ **وَلَاخَ لَنَا** : هلال آشکار شد همانند نیمه طوقی / بر روی جامه‌زنی کیود پوش .

۳۴۱ / ۷ **أَنْظُرَالِي** : بنگر به زیبایی آن هلال که آشکارا شد / و باروشنایی

- خویش تیرگی را می‌شکافد / همچون داسی است که از سیم ریخته باشند / و از بوستان شب نرگس می‌دروکد.
- ۳۴۱ / ۶ (از پایین) **أَنْظُرُ إِلَيْهِ**: — ۱/۵۱
- ۳۴۲ / ۶ **أَوْمَأَتْنِي**: زیبایی هلال را که آشکارا شده است، نمی‌بینی / همچون ابرویی است سپید شده.
- ۳۴۲ / ۹ **مَالِ الْهَلَالِ**: هلال را چه افتاده است آن گونه لاغر و نزار در افق / مانند نونی زرین که به آب زر نوشته باشند.
- ۳۴۳ / ۱۳ (از پایین) **وَقَدْ نَشَرْتُ**: — ۳۰۱ / ۱۳
- ۳۴۴ / ۵ **فَعَقِدُ الثُّرَيَّا**: گردنبند پروین در رشته دندانهای اوست / و کمر بند جوزا در کمرگاه او جریان دارد.
- ۳۴۴ / ۱۱ **وَكَأَنَّ الْمَجَرَ**: کهکشان گویی جویبار آبی است / که گل بابونه بر کنارش شکفته است.
- ۳۴۵ / ۹ **عَلَا فَاَلْبَرْقُ**: برآمد درحالی که برق لبخند می‌زند / و رعد شیون می‌کند.
- ۳۴۶ / ۱ **كَأَنَّهَا وَالْبَرْقُ**: گویی در آن لحظه که برق تبسم می‌کند / لشکری است با علمهای زرین.
- ۳۴۶ / ۷ **كَأَنَّ ظِلَامًا**: تیرگی شب، در آن هنگام که سپیده لبخند می‌زند / و آشکار می‌شود گویی شخص سیاه پوستی است که تبسم می‌کند.
- ۳۴۷ / ۲ **قَامَتْ رَوَاعِدُهَا**: در آن جنگ رعدهای [بهاری] به طبل زدن برخاستند / و برقها به نیزه فکندن.
- ۳۴۷ / ۶ (از پایین) **وَإِنْظُرْ إِلَى اللَّيْلِ**: بنگر که شب را چه گونه می‌شکافد / رایت صبح که کرانه‌اش سپید است / بگونه راهبی است که از عشق - رخوش شده / و پیراهن خویش را از سر شادی دریده است.
- ۳۴۹ / ۱ **وَحَانَ رُكُوعٌ**: و نزدیک شد هنگام رکوع - صراحی در برابر جام / و خروس فریاد برآورد: **حَىٰ عَلَى الصَّبُوحِ** [بشراب صبحگاهان شتاب کنید].
- ۳۴۹ / ۶ **أَبْرِيقْنَا**: صراحی - ما، گاه، ایستاده است / و زمانی بزانو درآمده.
- ۳۵۰ / ۴ **تُخْفِي الزَّجَاجَةَ**: جام، رنگ خویش را نهان می‌دارد / چندان که گویی شراب، بی هیچ ظرفی، در کف دست ایستاده است.
- ۳۵۰ / ۱۰ **كَأَنَّ صَفْتًا**: شرابی که صافی شد، از صفایش جام نیز صافی شد / آنگونه که گویی بر اثر اشتباه رنگ جام خود تهی است.

- ۳۵۰ / ۱۳ مِنْ شَرَابِ كَانَهُ: از شرابی که چون در جام فروریزی / از صفای آن پنداری که در جام چیزی نیست.
- ۳۵۱ / ۲ رَقِ الزَّجَاجِ: جام صافی بود و شراب زلال / بیکدیگر مانده شدند و کار دشوار شد / پنداری شراب هست و قدح نیست / یا گویی قدح است و شراب نه.
- ۳۵۱ / ۶ (از پایین) كَأْسٌ مِنْ الْوِاحِ: جام شرابی کهن که بویش / پیش از نوشیدن، در سر مردمان بگردش درمی آید.
- ۳۵۲ / ۷ كَأْسًا إِذَا نَحَدَرَتْ: جامی که چون در گلوی نوشنده اش فرو رود / سرخی خود را به گونه و چشمان او می بخشد.
- ۳۵۲ / ۱۰ فِی كُؤُسٍ: در جامهایی که گویی ستارگانند / طالع شده از بُرج دست‌های ما / طالع شده از دست ساقیان بر ما / که چون غروب کنند در ما غروب می کنند.
- ۳۵۳ / ۲ كَأْنٌ صَغْرَى: حباب‌های کوچک و بزرگ، بر روی آن شراب، / گویی سنگریزه‌های در است بر صفحه‌ای از زر ناب.
- ۳۵۳ / ۸ وَكَأْسٍ كَعَيْنٍ: و جامی بمانند چشم خروس که آن را نوشیدم / بهمراهی یارانی موافق، در لحظه‌ای که ناقوسها نواخته می شد.
- ۳۵۳ / ۱۱ وَاشْرَبْتُ سُلَافًا: بنوش شرابی زلال را بمانند چشم خروس / که از روشنی و زیبایی لذتی دوچندان می بخشد.
- ۳۵۴ / ۲ أَصْبَحَ أَسْقَى: شب و روز می نوشاند آن جام را / در ماهی که فرزند خورشید است.
- ۳۵۴ / ۸ لَمَّا اسْتَحْتَبْتُهُ: [صراحی را] چون ساقیانش به شتاب واداشتند / بزانو درآمد / و بر قدح حریف با گریه قهقهه زد.
- ۳۵۴ / ۱۱ وَیَسَاقِیْیَ: ای ساقیان! امروز باز گردانید و کز کنید / صراحی شراب قهقهه زن را در جام.
- ۳۵۵ / ۶ إِشْرِبْ فَقَدْ: بنوش که پرتو صبح، تیرگی را از گرد ما پراکند / با کج کردن صراحی در جام، شرابی سرخ، بریز / شرابی که بهنگام فروریختن گویی قهقهه می زند و خون می گیرد.
- ۳۵۶ / ۱ جَاءَتْ هَدِيَّتُكَ: آن هدیه تو - که خورشید ماست در غیاب خورشید - رسید / با تنی زرد چنانکه گویی از زر گداخته آن را ریخته اند / و چون بیماری بر او عارض شود / شفایش در آن است که گردنش را بزنند.

- ۳۵۶ / ۸ شفاؤها: شفای بیماریش در آن است که گردنش را بزنند.
- ۳۵۶ / ۱۰ إِذَا مَا عَلَّتْهُ: چون بیماری بر او عارض شود، سرش را ببرند / و آنگاه در جامه زندگانی تازه‌ای آشکارا می‌شود.
- ۳۵۷ / ۱ وَ صُفْرٍ: زردی از خاندان زنبور عسل / که باطنش جامه دارد و بیرونش برهنه است.
- ۳۵۷ / ۴ يَشْبَهُ الْعَاشِقِ: بگونه عاشقی در رنگ / و اشک سرازیر شده‌اش / درونش جامه پوشد / و بیرونش برهنه است.
- ۳۵۷ / ۱۲ أَرَوَّاحُهَا تَأْكُلُ: بعداً، روحش جسمش را می‌خورد / و با فنای آن خود نیز فانی می‌شود.
- ۳۵۸ / ۱ فَوْقَ نَارٍ: بر روی آتشی انبوه از هیمة‌های درشت / آنگاه که شراره‌های آن بالا گیرد / بمانند درفشی زرد بر روی قله‌ای / که تیرگی را می‌شکافد به سوی هر راه پیماینده‌ای.
- ۳۵۸ / ۷ خَفَقَتْ رَايَةً: درفش روز فرو افتاد / درحالی که آتش‌راشعله‌ای بود بمانند رایتی زرد.
- ۳۵۸ / ۶ (از پایین) مِنْ شُرُورِ الْفَاطِمِ: از زیباترین تعبیرهای ایشان است که در وصف جوانان موی بر روی نارسته گویند: «از بهشت گریخته‌است.»
- ۳۵۹ / ۸ كَأَنَّ عَيْوْنَ: گویی چشمان آن شکارها در پیرامون خیمه گاه و باروبنه ما / مهره‌های سیاه و سپید سوراخ نشده بود.
- ۳۶۰ / ۶ وَفَرَعٍ يَزِينُ: گیسوانی به پشت سر افکنده، سیاه و سیاه/همچون انبوه خوشه‌های نخل درهم پیچیده.
- ۳۶۱ / ۶ كَأَنَّ سُلَافَ: گویی زلال آن باده از آب گونه اوست / و انگورش را از گیسوی پر شکن او چیده‌اند.
- ۳۶۲ / ۳ تَحَكَّى ذَوَالِبَهَا: گیسوانش در رفت و آمد / همچون کژمه‌هایی است که دم راست کرده باشند.
- ۳۶۳ / ۱ تَسَلَّتْ عَمَائَاتُ: گمراهی همه مردان، در عشق، بهبود یافت / و این دل من از عشق تو تسلی نیافت.
- ۳۶۳ / ۷ (از پایین) فَبِتْنَا جَمِيعًا: در آغوش یکدیگر خفتیم آن گونه / که اگر ساغری شراب میان ما ریخته می‌شد فرو نمی‌آمد.
- ۳۶۴ / ۴ فَأَمَطَرَتْ لَوْلُؤًا: از زرگس خویش مروارید بارید و گل‌سرخ را آبیاری کرد / و با تگرگ عناب را، دندان گرفت.

- ۳۶۵ / ۲ وَكَانَ صَهْلَتَهُ: شیبه آن اسب چون اوج گیرد / گویبی تندری است که در انبوه ابرها می‌غرزد.
- ۳۶۵ / ۷ (از پایین) هَكَرَ مِفْرَةً: اسبی بسیار حمله آورنده. بسیار گریزنده، بسیار روی آورنده، بسیار روی گرداننده، با هم، همانند صخره‌ای که سیل آن را از بلندی در غلطانیده باشد.
- ۳۶۶ / ۶ وَغَرَدَتْ: خطیبان پرندگان، بزبان سجع / بر منابر مورد و گل سرخ، به نغمه‌سرایی پرداختند.
- ۳۶۶ / ۹ وَالطَّيْرُ فِي: و پرندگان در انبوه شاخساران آواز خوانند / گویبی خطیبانند که بر منبر خطبه می‌کنند.
- ۳۶۸ / ۱ فَإِنَّكَ شَمْسٌ: تو همچون خورشیدی و دیگر شهریاران ستارگان اند / که چون برده‌مید نشانی از آنان باقی نمی‌ماند.
- ۳۶۸ / ۱۰ كَأَنَّ مَنَارًا: گردِ انگیخته سپاه بر فراز سرما و برق شمشیر ما در میان آن / همچون شبی بود که ستارگانش فروریزند.
- ۳۶۸ / ۱۳ فِي عَسْكَرٍ: در لشکری که از بسیاری آن، زمین آسمان راتنگ می‌کرد / همچون شبی که ستارگان از تیرها و نیزه‌ها بود.
- ۳۶۹ / ۹ وَجَرَدَ مِنْ أَعْمَادِهِ: و هر شمشیر تیزی از نیام خویش بدر آمد / انسان که اگر در دست گیری پنداری هم اکنون جاری خواهد شد.
- ۳۷۰ / ۱ وَ إِنَّ صَخْرًا: رهیافتگان از صخر هدایت می‌طلبند / گویبی کوهی است که بر چکاد آن آتش افروخته‌اند.
- ۳۷۰ / ۹ كَأَنَّ ابْوَالسَّمَطِ: ابوالسقط، مروان بن الجنوب را بخاطر این شعرش «غبار العسکر» لقب داده بودند: چون رنگ پیری آشکارا شد، نهانش کردم / و چند رشته از آن را، همچنان، آشکارا رها کردم / او گفت: نشانه‌ای از پیری بر سرت می‌بینم، گفتم نه / این غباری است از رهگذار آن لشکر [زمان].
- ۳۷۱ / ۵ (از پایین) لَهُ حَدٌّ صَمَّامٌ: تیزی شمشیر و جنبش مار / و پیکر عاشقین و گونه غمگنان دارد.
- ۳۷۲ / ۵ تُخْفِي الزُّجَاجَةَ: جام، رنگ خویش را نهان می‌دارد، چندانکه گویبی شراب / بی هیچ ظرفی، در کف دست ایستاده است.
- ۳۷۲ / ۱۱ وَلَوْ تَرَى: دست او را بر روی دهانش اگر بینی / خورشیدی را دیده‌ای که بر ماه بوسه می‌زند.

- ۳۷۲ / ۲ (از پایین) **فَبَانَتْ وَ فِي الصَّدْرِ**: دوری گزید از من درحالی که در سینه شکافی افتاده بود / بمانند شکستگی آبگینه‌ای که التیام نمی‌یابد.
- ۳۷۳ / ۵ **كَهْفِي عَلِي فِتْيَةٍ**: در پیخ آن یاران که روزگاری حریف ایشان بودم / بگونه شیاطین، در «دیر شیاطین» / روی به شراب آوردن ایشان بمانند حرکت رخ بود. / و بهنگام بازگشت، شراب، ایشان را، فرزین‌وار - کژ و راست - بحرکت در می‌آورد.
- ۴۰۸ / ۴ (از پایین) **وَ اِنِّي لَتَعْرُوسِي**: از یادر تو لرزشی به من دست می‌دهد / آنگونه که گنجشکی در زیر باران بلرزد.
- ۴۱۳ / ۳ **قَالَ رَبِّ**: گفت: پروردگارا! استخوان من سست گشت و پیری در سرم شعله برافروخت (قرآن: ۱۹ / ۲).
- ۴۲۲ / ۷ **وَ كَانَ رَجَعٌ**: گویی بازگشت صدای او / پاره‌های باغهای گاپوش است / گویی در زیر زبان او / هاروت است که سحر می‌دمد / سیه چشمی که اگر در تو بنگرد / از چشمانش شراب به تو خواهد نوشاند.
- ۴۲۲ / ۳ (از پایین) **وَ مَسْنُونَةٌ زُرْقٌ**: و پیکانهای زدوده و تیزی که بمانند نیشهای غولهاست.
- ۴۵۸ / ۱ **حَتَّىٰ يَتَبَيَّنَ**: تا آنگاه که رشته سپید [صبح] از رشته سیاه [شب] بر شما آشکار شود (قرآن: ۲ / ۱۸۷).
- ۴۵۸ / ۸ **وَ اَخْفِضْ**: و از بهر ایشان [پدر و مادر] پر و بال فروتنی و مهربانی فرو گستر (قرآن: ۱۷ / ۲۴).
- ۴۸۲ / ۱ **يَوْمَ نَطْوِي**: روزی که آسمانها را بمانند طوماری درنوردیم (قرآن: ۲۱ / ۱۰۴).
- ۵۳۷ / ۲ (از پایین) **لَوْ اَنْزَلْنَا**: اگر این قرآن را بر کوه فرو فرستاده بودیم، می‌دیدیم که از ترس خداوند، کوه شکاف می‌کند و این داستانها را از بهر آن می‌آوریم که شاید مردمان بیاندیشند (قرآن: ۵۹ / ۲۱).
- ۵۳۸ / ۳ **لَوْمَسَّهَا حَجَرٌ**: ← ۳ / ۳۹ (از پایین).
- ۵۵۶ / ۵ **وَ الْقَمَرَ قَدْرُنَا**: و از بهر ماه، منازلی تقدیر کردیم، تا آنگاه که مانند شاخه خرماي کهن باز گردد (قرآن: ۳۶ / ۳۹).
- ۵۵۶ / ۹ **لَوْ كَانَ الْبَحْرُ**: اگر از بهر نوشتن کلمات پروردگار من دریا مرکب شود، دریا بپایان رسد، پیش از آنکه کلمات پروردگار من پایان یابد (قرآن: ۱۸ / ۱۰۹).

۵۵۶ / ۱۳ وَفِي عَادٍ و در قوم عاد، بهنگامی که برایشان فرودستادیم
بادی سترون (قرآن: ۵۱ / ۴۱)
۵۵۶ / ۱۵ وَاعْتَصِمُوا: و چنگ در ریسمان خدای زنید همگان (قرآن:
۱۰۳ / ۳).
۶۳۶ / ۲ (از پایین) مِكَرٍ وَمَقْرٍ: ← ۳۶۵ / ۷ (از پایین)
۶۴۵ / ۷ (از پایین) كَانَهُمْ اَعْجَازُ نَخْلٍ: گویی که ایشانند تنه‌های خرما
بنانِ تهی میان. (قرآن: ۶۹ / ۷).

فهرست اعلام

ابن جنی، ابوالفتح ۹۷، ۹۳، ۸۸.
 ابن حجة بغدادی ۷۷، ۷۶، ۵۹، ۵۱.
 ۱۵۸.
 ابن حزم ۱۳۳.
 ابن خردادبه ۴۰۰.
 ابن خطیب رازی ۱۴۳.
 ابن خلدون ۱۹۷، ۱۱۲.
 ابن خلکان ۳۷۳، ۵۱.
 ابن رشد ۱۵۱، ۳۸، ۳۱، ۳۰.
 ابن رشوق ۷، ۵۳، ۵۰، ۵۶، ۷۷، ۷۸.
 ۷۹، ۱۲۶، ۱۳۸، ۱۴۶، ۱۵۸.
 ۱۶۰، ۲۰۵، ۲۰۸، ۲۱۳، ۲۱۵.
 ۲۳۸.
 ابن رومی ۳۱۹، ۳۰۱، ۵۱، ۵۰.
 ۳۳۳، ۳۳۴.
 ابن سیده ۲۶۹.
 ابن سینا ۳۵، ۳۴، ۳۳، ۲۹، ۲۰.
 ۳۶.
 ابن الشجری ۳۴۴.
 ابن فارس، احمد ۱۴۱.

آتش، احمد ۴۸۱، ۱۳۳.
 آذربایجان ۵۴۵، ۴۹۴، ۴۲۵.
 آربری ۵۴.
 آرزو ۱۶۵.
 آریان پور، ا.ح. ۳۰۰.
 آزاد بلگرامی ۲۲۲.
 آژاکس ۴۶۸.
 آصف ۲۴۵.
 آغاجی ۴۱۲، ۲۵۴، ۲۵۳.
 آل طلحه ۱۴۷.
 آلمان ۲۶.
 آمدی ۲۹۶، ۲۱۳.
 ابن الابرار، ابوجعفر ۳۳۷.
 ابن ابی الاصبیح ۱۵۸.
 ابن ابی عون ۳۵۰، ۱۶۰.
 ابن اثیر ۹۷، ۹۳، ۸۸، ۷۹، ۵۵، ۲۰.
 ۱۰۸، ۱۱۰، ۱۱۱، ۱۴۳، ۱۴۴.
 ۱۴۵، ۱۴۶، ۱۵۸، ۱۸۱، ۲۱۳.
 ابن بطلان بغدادی ۳۰۸.

اخوينى بخارى ۲۷۳.
ارز سبت، پى ۲۷۲.
ارسطو ۷۸۶۷، ۲۰۴۸، ۲۹، ۳۰، ۳۱، ۳۲،
۳۲، ۳۳، ۳۴، ۳۶، ۳۸، ۳۹،
۱۰۷، ۱۰۹، ۱۲۰، ۱۲۱، ۱۵۱،
۱۵۶، ۱۵۹، ۳۷۷.
ارمينيه ۸۲.
اروى ۲۳۸.
ازرقى هروى ۳۷، ۴۹، ۵۸، ۲۲۰،
۲۲۲، ۲۵۱، ۲۵۸، ۲۷۹، ۲۸۳،
۳۰۳، ۳۵۹، ۳۸۸، ۴۶۴، ۵۶۱،
۵۶۳، ۵۷۷، ۵۷۹، ۶۶۹، ۶۵۰.
اسپانيا ۱۹۱.
اسپرگون، کارولين ۱۹۴.
اسپينوزا ۲۱.
استغنائى ۴۸۵.
اسحاق بن ابراهيم ۱۱۱.
اسدبن عبدالله ۲۲۱.
اسدى طوسى ۱۲۶، ۱۲۵، ۱۲۸،
۱۷۶، ۱۷۹، ۱۹۸، ۱۹۹، ۲۰۱،
۳۵۲، ۳۷۰، ۳۷۱، ۳۸۳، ۳۸۵،
۳۴۷، ۳۵۸، ۴۵۹، ۴۶۱، ۵۷۱،
۵۸۳، ۶۱۳-۱۵، ۶۱۷-۹، ۶۲۱-۲۵،
اسفنديار، ۴۱۸، ۴۵۹، ۴۶۱، ۴۶۹،
۶۳۷.
اسکندري، احمد بن منير ۳۹.
اسکندريه ۳۷۷.
اسماعيل، عزالدين ۱۸۱.
اسميت، ال. ای ۱۵۰.
اسير، جلال ۱۵.
اشرف، سيد حسن ۶۲۹.
اشرف ۲۷۵.
اشيل ۱۰۷.
اصبهانى، ابوالفرج ۲۴۸، ۲۹۳.
اعشى ۲۲۲، ۲۲۴، ۲۵۳، ۲۶۴، ۳۷۲.

ابن فقيه ۲۹۰.
ابن قتيبه ۹۱، ۱۸۲، ۱۸۳، ۱۸۴،
۲۲۱، ۴۰۸.
ابن مبارك، عبدالله ۵۲.
ابن معتز ۳۳، ۵۰، ۵۵، ۵۱۱، ۱۳۰،
۱۵۸، ۱۶۰، ۲۹۳، ۳۱۹، ۳۳۱،
۳۳۶، ۳۳۸، ۳۴۴، ۳۵۴، ۳۵۸، ۳۶۰،
۳۶۲، ۳۶۷، ۳۶۹، ۳۷۱، ۵۱۸.
ابن وكيح ۳۳۵.
ابن هانى ۱۲۸، ۱۹۷، ۳۳۳.
ابن هذيل، ابوالقاسم ۳۳۳.
ابوبشر متى بن يونس ۳۰.
ابوبكر بن قوطيه ۲۳۴.
ابوتمام ۱۳۹، ۱۵۵، ۵۹۰، ۶۰۲،
ابو حنيفة اسكافى ۴۸۳، ۴۸۵،
ابوسعيد ابوالخير ۵۸۲.
ابوسليك ۳۹۷، ۳۹۹، ۴۰۱،
ابوشبيب ۳۱۱.
ابوشکور ۴۰۸، ۴۱۲.
ابوعبيده ۹۱، ۱۴۱، ۱۵۸،
ابوالعاهيه ۳۳۳.
ابوالعلاء سرورى ۳۶۶.
ابوالعلاء ششترى ۴۷۶.
ابوالعلاء معرى ۳۶۶.
ابوعلى ادريس بن يمان ۳۳۴.
ابوعمر و احمد بن فرج ۳۲۸.
ابوالفتوح رازى ۱۹۴.
ابوفرأس حمدانى ۴۲۹.
ابوالفرج - روى.
ابوالفضل حسن سرخسى ۵۸۲.
ابوالمثل بخاراىى ۴۱۳.
ابونصر، سعد بن يعقوب ۳۷۴.
ابونواس ۱۴۵، ۱۸۶، ۲۹۳، ۳۳۱،
۳۵۱، ۳۵۳، ۳۷۳، ۴۱۸، ۵۳۸،
اثرط ۶۱۶.
احمد عبيد ۳۲۹.

بختری ۱۱، ۱۷۱، ۲۲۹، ۲۵۰، ۲۶۴، ۲۷۱، ۳۷۲، ۳۷۱، ۳۹۴،
 بدوی، عبدالرحمن ۱۶، ۲۰، ۲۹، ۳۰، ۳۷۹، ۱۵۱، ۱۲۱، ۱۲۰، ۹۰،
 بزرجمهر قاینی ۴۰۵،
 پستانی، فواد افرام ۵۲،
 بسام کورد، ۴۰۱،
 بشار بن برد ۶۴، ۲۷۰، ۲۶۸، ۲۵۶،
 بشار مرغزی ۴۱۲، ۴۲۱، ۴۲۳،
 بصری، حسن ۹۰،
 بغداد ۹۱، ۱۱۱، ۱۵۳،
 بکسون، کارل ۸۶،
 بلفرج - رونی،
 بلقیس ۵۱۷، ۶۴۸،
 بمبئی ۲۲۲،
 البنداری ۴۶۲،
 بو الحسن بن علی بن موسی ۳۴۶،
 بو طلب، ۲۸۵،
 بولاق ۲۶۹،
 بهبیتی، نجیب محمد ۲۷۱، ۶۴، ۴۲۲،
 بهار، محمد تقی ملک الشعراء ۲۳۹،
 بهرامی سرخسی ۴۸۵،
 بیدل دهلوی ۸۵، ۱۲۳، ۲۳۰،
 بیروت ۳۱، ۱۲۳، ۴۰۰،
 بیژن ۲۳۲، ۲۳۳، ۶۱۰، ۶۱۸،
 پرس، هنری ۳۰۲،
 پرمینگر، ا. ۸۶،
 پرویز، خسرو ۲۷۳، ۳۱۱، ۴۹۳،
 پنجاب ۵۳۵،
 تاج الحلاوی ۱۶۱،
 ترکیه ۱۴۷،

اغناطیوس عبده الخلیفة الیسوعی ۴۰۰،
 افراسیاب ۶۳۸، ۴۴۹، ۶۳۸،
 افلاطون ۳۲،
 افنان، سهیل ۳۰، ۳۲، ۱۲۰، ۱۲۱،
 اقبال آشتیانی، عباس ۱۳۳، ۱۶۴،
 ۹-۶۲۷، ۶۵۰،
 اقلیدس ۶۵۳،
 البرز ۴۵۷،
 الیوت، ت. س. ۲۱، ۲۳۷،
 ام اوفی ۵۱۸،
 امرء القیس ۷۸، ۱۷۹، ۲۹۱، ۳۴۵،
 ۳۵۹، ۳۶۲، ۳۶۴، ۴۲۲،
 ۶۳۷،
 امیة بن ابی الصلت ۳۵۰،
 امین، احمد ۱۸، ۲۶، ۲۲۱،
 امین، عثمان ۲۸،
 انباز قلس ۱۲۱،
 اندلس ۳۰۲، ۳۱۶، ۳۲۸، ۳۳۲،
 ۳۳۴، ۳۳۷، ۳۶۶، ۵۴۰،
 انگلیس ۲۶،
 انوری ۳۱۸، ۴۳۵، ۵۸۵، ۵۸۷،
 ۹۶۶، ۹۶۷-۶۲۷، ۶۴۰،
 انوشروان ۳۸۷، ۵۹۴،
 اوس بن حجر ۱۱۹،
 اولمان، استفن ۲۷۲،
 اولیس ۱۲۰،
 اومانی ۱۶۲،
 ایران ۳۷۳،
 ایلاق، ترک کشی ۳۴۱، ۳۴۲، ۸۵،
 باباطاهر ۵۴۶،
 باب الذهب ۲۹۷،
 باربد ۴۰۰،
 باقلانی ۱۵۸،
 باقر کاشی ۱۶۶،
 بشینه ۵۱۸،

حزين لاهيجي ۱۲۳.
 حسن عون ۳۷۷.
 حلاج ۲۴۱.
 حميري، اسماعيل ۳۰۲.
 حنظلة باد غيسي ۴۰۲، ۴۰۱.
 حيدر (علي) ۴۲۸.
 خاقان ۴۰۰.
 خاقاني ۲۳۱، ۲۳۰، ۲۲۸، ۱۶۸، ۴۷، ۶۰۳، ۶۰۰، ۵۴۵، ۳۹۵.
 خانلري، پرويز نائل ۲۲۱، ۹۸، ۹۰، ۳۷۹.
 خرامان ۳۳۲، ۳۲۵، ۳۱۶، ۳۱۵، ۵۱۶، ۴۹۳.
 خسرو دهلوي ۱۶۷.
 خسروي سرخسي ۳۷۸، ۴۱۱.
 خطابي ۱۵۸.
 خطيب قزويني ۱۳۳، ۱۰۰، ۸۱، ۱۵۸.
 خفاجي، ابن ستان ۱۵۸، ۱۱۰.
 خفاجي، محمد عبد المنعم ۱۵۸، ۱۳۰.
 خلف الله، محمد ۸۱، ۴۵، ۴۱، ۳۰، ۱۵۹، ۱۱۲.
 خليل ۶۰۶.
 خنساء ۳۶۹.
 خولي، امين ۱۴۸، ۱۴۷.
 خيام ۶۰۸، ۶۰۷، ۵۸۱، ۳۲۴، ۲۷، ۴۹۴.
 داود پوتا، عمر محمد ۳۳۲.
 داود ۶۰۶، ۵۱۷، ۵۱۶.
 دايجز، ديويد ۲۳۵، ۱۱۲، ۹۰، ۲۰، ۲۳۶.
 دبيران کاتبی قزوینی ۱۱.
 دبیرسیاقی ۲۷۸، ۲۲۴، ۲۱۶، ۱۵۵.
 درآیدن ۹.

تشر ۴۲۸، ۴۱۱.
 تفتازانی ۱۵۸.
 تمیم بن المعز ۳۴۰.
 تنوخی ۳۴۶، ۵۳.
 توحیدی، ابو حیان ۴۲۳، ۴۲۱.
 تهانوی ۹۳، ۱۶، ۱۴، ۱۰، ۵۸۱.
 تهران ۵۸۱.
 ثعالبي، ابومنصور ۱۶۰، ۱۲۲، ۵۱، ۳۰۱، ۳۲۹، ۳۰۹، ۳۰۶، ۳۰۵، ۳۱۵، ۳۸۰، ۳۷۳، ۳۷۰، ۳۴۴، ۳۱۵، ۶۰۲.
 جاحظ ۳۰۵، ۱۵۸، ۱۱۰، ۱۰۹، ۱۶، ۳۱۵، ۳۰۶.
 جبال ۳۹۵.
 جرجاني، عبدالعزیز ۱۱۳، ۱۰۹، ۱۰۸، ۱۵۸، ۱۵۴، ۲۱۰، ۲۰۴، ۲۰۳، ۲۰۲، ۲۱۱، ۶۰۲، ۲۵۱، ۲۲۰، ۲۱۱.
 جرجاني، عبدالقاهر ۴۵، ۴۳، ۴۱، ۸۲، ۸۱، ۸۰، ۷۹، ۷۳، ۶۹، ۶۸، ۹۱، ۱۱۶، ۱۱۲، ۱۱۱، ۱۰۸، ۹۱، ۱۵۲، ۱۴۷، ۱۴۰، ۱۲۲، ۱۲۱، ۲۳۰، ۲۱۲، ۱۵۸.
 جم (جمشید) ۲۴۵.
 جمال الدين اصفهانی ۳۹۵.
 جميل ۵۱۸.
 جویباری ۴۱۲، ۴۰۷.
 جوهری ۱۱.
 چفانی، امیر ۳۹۶.
 حافظ ۲۴۶، ۲۴۵، ۱۴، ۷، ۶، ۵، ۶۳۹، ۶۳۴، ۳۱۲، ۳۰۴، ۲۹۲، ۶۵۴.
 حاوی، ایلیا، ۵۶۶.

رومانتيكها ۲۷۲ .
 ري ۳۹۵ .
 ربا ۲۴۸ .
 ريشه هلموت ۱۵۲ .
 ريجاردز، آي.ا. ۷۳، ۱۱۳، ۱۱۷، ۱۱۸، ۱۱۹ .
 زرین کوب، عبدالحميد ۱۲۱، ۲۹ .
 زغلول سلام، محمد ۶۴، ۱۱۳، ۱۵۸ .
 ۱۵۹ .
 زمخشری ۱۱، ۳۹، ۵۵، ۷۹، ۱۵۳ .
 ۲۲۲، ۱۵۸ .
 زولا، اميل ۲۰ .
 زهير ۵۱۸ .
 الزهيري، محمودفناوي ۲۹۲ .
 زيات ۱۳۹ .
 زينبي علوي ۱۹۲، ۴۸۵ .
 سالک ۲۷۵ .
 سام ۲۳۸، ۴۹۴ .
 سبامی بيومي ۳۷۹ .
 سبزواری، ملاهادی ۹۰ .
 سپهری ماوراءالنهری ۳۲۷ .
 سجادی، ضياءالدين ۶۰۰ .
 سرخس ۴۲۰ .
 سرى رفاء ۳۱۹، ۳۲۰، ۳۲۵، ۳۲۷ .
 ۳۵۵، ۳۵۸، ۳۷۳، ۵۱۸ .
 سزگين، فزاد ۹۱ .
 سعدي ۳۱۲، ۳۱۳، ۵۷۰ .
 سعيد، جميل ۲۷۰، ۲۷۱ .
 سكاكى ۴۵، ۸۱، ۱۰۰، ۱۱۰، ۱۴۳ .
 ۱۵۸، ۲۲۲ .
 سلامه، ابراهيم ۴۱، ۷، ۱۰۷، ۱۰۹ .
 ۱۱۲، ۱۳۷، ۱۵۹ .
 سلمی ۲۴۶، ۲۴۸، ۴۱۵ .
 سليم تهرانی ۸۵ .
 سليمان ۲۴۵ .

دروء اليزابيت ۲۱، ۲۱، ۸۸، ۸۸، ۳۱۸ .
 ۳۲۵، ۳۲۰ .
 دعد ۲۴۸، ۴۹۹ .
 دقيقى ۱۷۶، ۲۲۷، ۲۵۱، ۳۱۱ .
 ۳۲۳، ۳۲۴، ۳۵۱، ۳۶۱، ۳۸۴ .
 ۳۶۸، ۳۸۵، ۳۸۷، ۴۰۸، ۴۱۲ .
 ۴۲۴، ۴۵۹، ۴۲۴ .
 دمشق ۱۱۱، ۳۰۱، ۳۲۹، ۵۴۰ .
 دهخدا ۲۷۸ .
 دي لويس، سي ۸۶۷، ۹، ۱۸، ۳۷۴ .
 رادويانى، محمدبن عمر ۱۶۰، ۳۷۳ .
 راغب اصفهانی ۱۶۰ .
 رامى، شرفالدين ۱۶۱، ۳۱۰ .
 رامين ۵۶۹، ۵۷۵ .
 رباب، ۴۹۲ .
 ربنجنی ۴۰۸، ۴۱۲ .
 رستم ۲۹۰، ۳۵۹، ۴۶۰، ۴۶۱، ۴۹۶ .
 ۶۳۷ .
 رسكين ۲۵ .
 رمادی، ابو عمر ۳۲۷ .
 رماني ۶۰، ۱۱۰، ۱۵۸ .
 روحانی، فزاد ۲۷ .
 رودكى ۱۵، ۴۸، ۱۸۶، ۲۲۸، ۲۴۶ .
 ۲۵۱، ۳۱۲، ۳۲۳، ۳۲۶، ۳۵۸ .
 ۳۶۲، ۳۷۱، ۳۸۸، ۳۹۰، ۳۹۷ .
 ۴۰۴، ۴۱۱، ۴۱۲، ۴۱۴، ۴۱۶ .
 ۴۲۰، ۴۲۱، ۴۲۳، ۴۲۴، ۴۲۵ .
 ۶۲۹، ۶۴۴ .
 رونى، ابوالفرج ۲۲۴، ۲۳۵، ۳۸۸ .
 ۳۹۵، ۴۳۵، ۴۸۲، ۴۸۹، ۴۹۰ .
 ۵۱۳، ۵۲۱، ۵۵۹، ۵۷۱، ۵۷۷ .
 ۵۸۰، ۵۸۳، ۵۸۵، ۵۸۸، ۵۹۰ .
 ۵۹۱، ۵۹۴، ۶۰۲، ۶۰۹، ۶۲۷ .
 ۶۳۶، ۶۴۵، ۶۴۸، ۶۵۰، ۶۵۴ .
 روم ۵۴۵ .

صفاء ذبيح الله ۴۷۱.
صفی الدین حلی ۱۵۸.
صقر، سید احمد ۴۲۱.
صولی ۲۱۳.

ضحاک ۵۹۴.
ضیف، شوقی ۴۲، ۴۱، ۲۷، ۲۱، ۴۲،
۱۵۴، ۱۵۳، ۱۳۸، ۱۱۱، ۱۱۰،
۱۵۹، ۱۷۲، ۱۷۹، ۱۹۷، ۲۰۸،
۲۱۵، ۲۹۳، ۳۸۷، ۳۸۸، ۶۰۹.

طالب آملی ۲۲۹، ۸۵.
طاهر بن فضل چغانی ۳۰۸، ۳۰۱،
۴۴۲، ۴۰۶.
طبانہ، بدوی احمد ۵۵، ۵۳، ۴۶، ۸،
۵۶، ۵۷، ۶۲، ۶۵، ۶۷، ۶۹، ۷۲،
۷۳، ۷۸، ۷۹، ۱۰۴، ۱۰۶، ۱۱۰،
۱۱۱، ۱۱۵، ۱۱۷، ۱۲۲، ۱۴۰،
۱۴۲.

طبری، محمد بن جریر ۲۲۱.
طغانشاہ ۲۴۹.
طہ حسین ۲۴۹، ۱۵۹، ۱۱۱، ۴۱،
۳۷۹.
طور ۶۰۶.
طوسی، نصیر الدین (خواجہ) ۲۰،
۲۸، ۲۹، ۳۳، ۳۶، ۵۴، ۷۶، ۸۴،
۱۳۲، ۱۳۳.

ظہوری ترشیزی ۱۵، ۱۶۵، ۱۶۶،
۲۷۳.
ظہیر فاریابی ۲۱۸، ۱۶۳.

عالی شیرازی ۵۷۰.
المبادی، عبدالحمید ۱۱۱، ۱۱۱، ۱۵۹،
عباس صفوی (شاه) ۲۴۰.
عباسی، عبدالرحیم ۶۰.

سمانی ۵۸۲.
سنائی ۶۲۹، ۳۵۵، ۲۲۸، ۳۹،
سندبرگ ۵.

سہراب ۴۶۱، ۴۵۳، ۴۴۵.
سہروردی، شہاب الدین ۲۸۴.
سوررئالیستہا ۷.
سیاوش ۴۴۸.
سیف الدولہ حمدان ۳۰۱، ۳۳۳،
سیمونیزوس ۴۶۸.
سیوطی، جلال الدین ۸۸، ۹۲، ۹۷،
۱۵۸، ۱۶۰.

شاگر بخاری ۴۸۵.
شام ۳۲۸.
الشایب، احمد ۲۶.
شبلہ نعمانی ۱۸۰، ۱۳۶، ۸۴، ۵۸،
۱۹۹، ۲۶۷، ۲۷۵، ۲۹۳، ۳۰۹،
شرف الملک ۶۳۳.
شہمی کدکنی، محمد رضا ۲۳۱، ۲۴۵،
۴۰۰، ۵۸۲.

شکسپیر ۱۹۴.
شکلوسکی، ویکتور ۲۱۱.
شلی ۱۸، ۹۰، ۲۳۷.
شمس قیس رازی ۲۰۵، ۲۱۳، ۲۳۱،
شہید بلخی ۲۸۵، ۴۰۴، ۴۱۲.
شہیدی، سید جعفر ۲۲۵.
شوکت ۱۶۶.
شیپلی، ج.ت. ۱۰۸، ۱۵۱.
شیراز ۲۹۷.
شیرازی مدنی، سید علیخان ۱۳۵،
۱۴۲، ۱۵۹.

صائب ۲۷۵، ۲۲۹، ۱۶۶، ۱۶۵، ۸۵،
۳۹۱، ۵۴۱.
صاحب بن عباد ۳۵۱، ۳۷۴، ۶۰۲،
الصمیدی، عبدالتمال ۱۳۱.

عنصری ۱۲۳، ۱۹۳، ۲۱۱، ۲۱۸،
۲۲۰، ۲۵۱، ۲۵۲، ۲۶۱، ۲۶۲،
۲۶۳، ۲۶۵، ۲۹۵، ۲۲۴، ۲۲۵،
۲۲۸، ۲۳۴، ۲۶۹، ۲۷۹،
۳۸۰، ۳۸۴، ۳۸۵، ۳۲۶، ۵۲۷،
۵۳۱، ۵۳۲، ۵۳۵، ۵۳۸، ۵۷۹،
۵۸۰، ۶۰۰، ۶۰۳، ۶۲۸-۳۰،
۶۳۰.

هوفی ۵۱، ۲۵۲، ۲۳۵،
هیوقی ۴۷۱، ۵۶۳.

غبارالمنکر ۳۷۰.

غزالی، محمد ۹۱، ۹۲، ۹۶،
غزنین ۶۰۵.

غضایری رازی ۱۲۳، ۳۵۰، ۳۵۳،
۴۷۶، ۴۸۰، ۴۸۱، ۴۸۵،
غنی کشمیری ۸۵، ۲۷۶.

فارابی ۲۸، ۳۱، ۳۲، ۳۳، ۵۴،
فاطمه ۲۳۸.

فاولی، والاس ۷، ۱۹۴، ۱۹۵،
۲۲۶.

فخرالدین گرگانی ۱۷۶، ۳۵۹،
۳۶۰، ۳۷۵، ۳۷۷، ۳۸۲، ۳۸۵،
۵۶۶، ۵۶۷، ۵۷۱.

فراست، رابرت ۹،
فراالو، ۳۱۴، ۴۱۲.

فرای ۵۸۲.

فرخی ۱۶، ۲۰۹، ۲۱۶، ۲۱۹،
۲۵۱، ۲۵۶، ۲۵۷، ۲۶۱، ۲۷۸،
۲۸۵، ۳۰۶، ۳۱۴، ۳۱۵، ۳۲۲،
۳۲۳، ۳۲۴، ۳۲۱، ۳۴۶، ۳۴۸،
۳۵۸، ۳۶۰، ۳۶۱، ۳۶۳، ۳۶۹،
۳۸۷، ۳۸۸، ۳۹۵، ۳۹۶، ۳۷۵،
۴۷۶، ۴۷۷، ۴۸۵، ۴۸۶، ۴۸۷،
۴۹۱، ۴۹۳، ۵۱۳، ۵۱۵، ۵۲۰.

عبدالرحیم ۸۹.

عبدالغافر ۵۸۷.

عبدالقادر، علی حسن ۱۱۱.

عبدالله بن فرج ۳۲۸.

هدی بیگ شیرازی ۱۹۶.

عذرا ۵۱۸.

عراق ۳۲۸.

هرقی ۱۶۶.

حروه ۲۳۷، ۵۱۸.

حزام، عبدالوهاب ۸.

حزه ۵۱۷.

حجندی ۴۷۶، ۴۸۰، ۶۲۹.

عسکری، ابوهلال ۴۶، ۵۶، ۶۰، ۶۱،
۱۱۰، ۱۵۸، ۱۶۰، ۱۸۱، ۲۱۲،
۳۹۶، ۵۶۵، ۵۹۰.

عبدالذولہ دیلمی ۲۹۷.

عطار، فریدالدین ۲۳۱، ۵۸۲.

عفرا ۲۳۷، ۲۳۸، ۵۱۸.

عقاد، عباس محمود ۱۴۹، ۱۵۵.

عقیلی، ابوالحسن علی بن حیدر ۳۴۲.

علاءالدولہ خوارزمشاه ۲۲۲.

علامہ حلی ۱۱.

علم الهدی، سیدمرتضی ۸۹، ۹۱، ۹۲،
۱۵۴.

علوی، ابن طباطبای ۶۸، ۱۲۷، ۱۲۸،
۲۰۴، ۲۰۵، ۱۸۳.

علوی، یحیی بن حمزه ۱۱، ۳۶، ۳۷،
۲۹، ۳۴، ۷۵، ۹۱، ۱۴۱، ۱۴۳،
۱۵۳.

علوی اصفهانی ۳۴۲.

علی (ع) ۶۳۸، ۶۹۴.

علی بن جهم ۳۶۳.

عمارہ ۳۷۳، ۴۰۸، ۴۱۰، ۴۱۲.

عمرو بن کلثوم ۳۲۹.

عمیق ۷۱.

عنتره بن شداد ۱۴۵، ۱۴۸.

قدامة بن جعفر ۶۱۱۱، ۷۸، ۵۶، ۴۱، ۱۱۱
۱۵۹، ۱۴۴، ۱۲۷

قزوینی، محمد ۳۱۲، ۲۹۸، ۱۳
قسنطنطین ۴۹۴

قطب، سید ۸
قطران ۲۱۰، ۱۹۳، ۱۹۲، ۱۷۴
۲۸۸، ۳۳۲، ۳۲۵، ۲۵۵، ۲۵۴
۴۷۵، ۴۱۵، ۳۶۷، ۳۵۹، ۳۴۲
۵۴۵، ۵۴۲، ۵۴۰، ۴۸۵، ۴۸۳
۵۴۸

قلمه قهقهه ۳۵۴
قسی، میرزا ابوالقاسم ۸۹، ۹۰
قیس بن ذریح ۲۴۸
قیصر ۴۰۰

کالریج ۳۱۹، ۲۰۶، ۱۸
کاموس ۴۶۰

کراچکوفسکی ۴۴

کروچه، پندتور ۲۴، ۱۸، ۱۷، ۱۰، ۹
۱۳۱، ۱۲۹، ۱۱۳، ۱۱۱، ۲۷
۲۹۰، ۱۷۱، ۱۷۰، ۱۵۰، ۱۴۹
۶۴۰

کسانی ۲۵۱، ۲۱۹، ۱۹۳، ۱۹۲، ۱۵
۳۹۷، ۳۵۱، ۳۴۷، ۲۸۳، ۲۸۱
۴۲۰، ۴۱۲، ۴۱۰، ۴۰۴، ۴۰۲
۶۳۵، ۵۴۷، ۴۶۵، ۴۳۲، ۴۳۰

کسری ۴۰۰
کشاجم ۳۵۶، ۳۳۵
کعب اشعری ۸۰
کلیم ۸۵
کوثر ۶۳۸
کوکبی ۴۸۵، ۳۴۹

گائز، آرتور ۸۶
گرگان ۳۹۴
گیب، سیرهامیلتن ۲۱۶، ۲۱۵، ۱۷۹
گیلانی، خان احمدخان ۳۵۴

۵۷۸، ۵۵۲، ۵۴۶، ۵۴۱، ۵۳۴
۶۰۴، ۶۰۱، ۶۰۰، ۵۹۸، ۵۹۶
۶۳۱-۴، ۶۲۸، ۶۱۲، ۶۰۷
۶۴۴، ۶۳۷-۹۰

فردوسی ۱۷۶، ۱۳۵، ۱۲۶، ۷۱
۲۴۴، ۲۳۹، ۲۰۱، ۱۹۹، ۱۹۸
۲۱۶، ۲۱۲، ۲۸۱، ۲۷۳، ۲۴۹
۳۸۴، ۳۸۲، ۳۷۰، ۳۶۸، ۳۲۴
۴۲۴، ۴۱۲، ۴۰۴، ۳۹۷، ۳۸۵
۴۴۹، ۴۴۸، ۴۴۷، ۴۳۹، ۴۲۶
۴۶۵، ۴۶۲، ۴۶۱، ۴۵۷، ۴۵۳
۶۱۵، ۶۱۳، ۵۶۹، ۵۶۴، ۴۶۹
۶۲۷، ۶۲۴، ۶۲۲، ۶۲۰

فرزوق ۲۰۵

فرعون ۵۵۵

فرغانی، قاضی منصور ۴۴۹

فرمالیسم روسی ۲۱۱

فرنگیس ۴۴۵

فرهاد ۴۹۳

فروزانفر، بدیع الزمان ۳۸۶، ۲۷۸
۴۲۱، ۳۶۸، ۳۶۰، ۳۰۹، ۲۹۶
۶۲۸، ۴۵۸

فریدون ۳۱۱

فریزی جان هنری ۱۰۷

فضل بن یحیی ۲۸۹

فیروز مشرقی ۳۹۷، ۳۴۸، ۳۳۶
۴۰۲، ۴۰۱، ۳۹۹
فیض کاشانی ۲۲۵

قارون ۶۵۳، ۵۵۵

قاسم گناباد، ۱۹۸

قاسم مشهد، ۱۲۹، ۱۶۶

قاف (کوه) ۴۵۷

قالی، ابوعلی ۲۴۷

قاهره ۵۶۳، ۳۹

قبلائی خان ۲۰۶

مرزوقی ۱۸۲ .
 مروان بن الجنوب - غبار العسکر .
 مروان بن محمد ۸۲ .
 مریم ۵۱۸، ۵۱۶ .
 مسرور طالقانی ۴۸۵ .
 مسعود رازی ۴۸۵، ۴۸۴، ۴۸۲ .
 مسعود سعد سلمان ۱۵۶، ۲۱۰، ۲۱۹،
 ۲۲۸، ۲۲۳، ۲۳۱، ۲۳۲، ۲۵۱،
 ۲۵۷، ۲۶۰، ۲۶۶، ۲۶۷، ۲۸۲، ۲۸۳،
 ۲۲۰، ۲۲۴، ۲۲۵، ۲۲۵، ۲۴۷،
 ۲۵۲، ۲۵۹، ۲۶۳، ۲۶۴، ۲۶۶،
 ۲۹۵، ۲۹۶، ۲۹۶، ۴۸۹، ۴۸۴،
 ۴۹۰، ۴۹۱، ۴۹۷، ۵۵۹، ۵۷۱،
 ۵۷۹، ۵۸۰، ۵۸۳، ۵۹۵، ۵۹۸-
 ۶۰۱، ۶۰۴، ۶۰۵، ۶۰۸، ۶۱۱،
 ۶۱۲، ۶۲۸، ۶۳۶، ۶۴۸، ۶۵۴ .
 مسکو ۳۱۳، ۳۱۶، ۳۲۴، ۳۲۴، ۳۸۱،
 ۴۱۵، ۴۲۴، ۴۴۱، ۶۱۶، ۶۱۷،
 ۶۵۴، ۶۶۶ .
 مسلم بن ولید ۳۶۸ .
 مسیح ۵۱۶، ۵۱۸، ۵۴۳، ۵۴۴ .
 مشکوة، سید محمد ۳۸۲ .
 مصر ۶۰۲ .
 مصعبی ۴۱۲ .
 مصفا، مظاهر ۳۱۳ .
 مظفر پنجدهی ۴۸۵ .
 معتزله ۹۲ .
 معروفی ۴۰۹ .
 معزی ۱۲، ۱۳، ۱۴، ۱۷، ۱۷، ۱۸۳،
 ۱۸۶، ۱۸۹، ۱۹۰، ۱۹۳، ۱۹۵،
 ۱۹۶، ۲۰۶، ۲۱۰، ۲۱۸، ۲۴۴،
 ۲۴۵، ۲۵۱، ۲۵۷، ۲۵۸، ۲۶۵،
 ۳۰۶، ۳۰۸، ۳۲۵، ۳۲۵، ۳۴۳،
 ۳۴۸، ۳۶۰، ۳۶۴، ۳۸۸، ۴۱۶،
 ۴۲۰، ۴۸۲، ۴۹۰، ۴۹۰، ۴۹۶،
 ۵۷۷، ۵۷۹، ۵۸۰، ۵۸۳، ۵۸۴

لاحقی، ایان بن عبدالحمید ۳۸۱ .
 لازار، ژیلیر ۲۲۷، ۳۱۱، ۳۱۵، ۳۲۳،
 ۴۰۱، ۴۲۴، ۴۲۷ .
 لاسمی ۱۲، ۱۸۳، ۱۹۳، ۲۱۰، ۲۶۵،
 ۵۷۷، ۵۸۳، ۶۱۱، ۶۴۳، ۶۴۵،
 ۶۴۸، ۶۵۴ .
 لاهور ۵۲۵، ۶۱۰ .
 لبثی ۲۴۸ .
 لبید ۱۵۲ .
 لبیبی ۴۷۶، ۴۸۰، ۴۸۲، ۴۸۵ .
 لمون، ال. تی ۲۱۱ .
 لندن ۱۰۷ .
 لودی، میر شیر علی ۱۵، ۱۶ .
 لی پو ۱۸۸ .
 لیلی ۲۴۶، ۲۴۸، ۴۱۵، ۵۱۸ .
 مالارمه ۱۳۹، ۱۹۴ .
 مانی ۲۶۳، ۲۶۴ .
 ماوراءالنهر ۳۹، ۳۹۴ .
 مجرد ۱۵۸، ۱۴۲، ۵۵ .
 منز، آدام ۲۰۸، ۲۹۰، ۲۹۴، ۲۹۷،
 ۳۰۸، ۴۹۲ .
 متنبی ۱۲۲، ۲۰۷، ۲۱۱، ۲۱۴،
 ۳۸۴، ۴۳۷، ۵۳۸، ۶۰۲، ۶۱۲ .
 مجتبیائی، فتح الله ۲۹ .
 محمد حسین، م. ۲۲۴، ۳۹۱ .
 محمد بن مخلد ۴۰۱ .
 محمد معینی الدین عبدالحمید ۵۱، ۵۶،
 ۳۸۲ .
 محمد بن وصیف ۳۹۷، ۴۰۱، ۴۰۳ .
 محمد شفیق لاهوری ۵۳۵ .
 محمود غزنوی ۲۹۰، ۲۳۹، ۳۱۴،
 ۳۸۸، ۳۹۶، ۴۱۲، ۴۷۳، ۴۹۴،
 ۴۹۵، ۵۳۲ .
 مدارس رضوی، محمد تقی ۳۹، ۲۷۸ .
 مدنی شیرازی - شیرازی مدنی .

ميرزا صادق ۹۴.
مینوی ۳۶۸.
می ۵۱۷.
میہ ۲۴۸.
میکالی ۳۵۷، ۳۵۶.

ناہفہ ۳۶۷.
ناہلی عبدالغنی ۱۵۹.
ناصرالدینشاہ قاجار ۱۶۷.
ناصر خسرو ۱۲، ۱۷۵، ۱۷۸، ۱۸۰،
۲۰۹، ۲۱۷، ۲۵۲، ۲۹۶، ۳۳۶،
۳۶۷، ۳۸۸، ۴۳۵، ۴۷۵، ۴۷۶،
۴۸۱، ۴۸۵، ۴۹۱، ۵۱۹، ۵۳۱،
۵۴۲، ۵۴۳، ۵۵۰، ۵۵۲، ۵۵۳،
۵۵۸، ۵۶۲، ۵۶۳، ۶۱۱.
ناصر علی سرھندی ۱۵، ۸۵، ۱۲۳،
۱۶۵.

ناطق، ناصح ۱۹۱.
نجار، شیخ محمد ۲۷۰.
نجبۃ بن جنادة عذری ۲۴۷.
نروال، ژراز دو ۲۰، ۹۰.
نشاط، سید محمود ۶۵.
نصر اللہ منشی ۵۸۶.
نصیب ۱۴۵.
نظامی عروضی ۸، ۲۰۴.
نظامی گنجوی ۱۳۸، ۱۸۵، ۳۸۵،
۳۳۲، ۳۴۷، ۳۵۸، ۴۱۲، ۴۶۶،
۶۵۵.

نقیسی، سعید ۵۵۱، ۲۸۱، ۶۴۱.
نویری، ۱۶۰.
نیکلسون، رینولدا ۳۷۹.

وارسته، امام قلی چگنی ۱۶۸.
والہ داغستانی ۱۲۳.
وامق ۵۱۸.
وآواء دمشقی ۳۳۸، ۳۶۴.

۵۸۶، ۲۰ - ۶۲۶، ۶۳۵، ۶۳۹،
۶۴۱، ۶۴۶، ۶۵۴.
معین، محمد ۲۱۸، ۸.
مقدسی، ۴۹۳.
مقدسی مطہر بن طاهر ۲۴۵، ۳۰۶.
مک لیش ۱۷، ۱۸، ۲۳، ۱۱۳، ۱۲۲،
۱۷۲، ۱۷۵، ۱۸۸، ۱۸۹، ۲۱۲،
منجیبک ۳۳۳، ۳۵۲، ۴۰۴، ۴۰۷،
۴۰۸، ۴۱۲، ۴۳۲، ۴۳۴، ۴۷۲،
۵۶۵، ۵۴۳.

مندور، محمد ۱۰۸، ۱۱۳، ۱۵۴،
۱۵۹، ۱۵۵.
منزوی، علی بنقی ۳۸۲.
منشوری ۴۸۵، ۴۷۷.
منطقی رازی ۴۱۲.

منوچھری ۱۵۵، ۱۷۶، ۱۸۶، ۱۷۸،
۱۷۹، ۱۸۳، ۱۸۶، ۱۸۹، ۲۰۹،
۲۲۰، ۲۲۴، ۲۴۲، ۲۵۱، ۲۵۲،
۲۶۱، ۲۶۲، ۲۶۴، ۲۶۶، ۲۹۸،
۳۰۰، ۳۰۲، ۳۰۳، ۳۱۲، ۳۱۳،
۳۱۹، ۳۲۲، ۳۲۴، ۳۲۵، ۳۳۶،
۳۳۸، ۳۴۰، ۳۴۲، ۳۴۵، ۳۴۶،
۳۴۸، ۳۵۴، ۳۵۷، ۳۶۱، ۳۶۲،
۳۶۴، ۳۷۸، ۳۸۸، ۳۹۶، ۴۶۵،
۴۷۵، ۴۷۶، ۴۷۷، ۴۷۹، ۴۸۳،
۴۸۵، ۴۸۶، ۴۸۹، ۵۱۴، ۵۱۵،
۵۲۱، ۵۲۴، ۵۴۱، ۵۴۸، ۵۵۲،
۵۶۱، ۵۶۳، ۵۷۸، ۵۹۱، ۵۹۶،
۶۰۱، ۶۰۴، ۶۰۷، ۶۲۹، ۶۳۴،
۶۳۷، ۴۶۱ - ۶۵۴.

منیرہ ۲۴۲، ۲۴۳.
موسی (کلیم) ۱۶۳، ۵۵۵، ۶۰۶.
مول، زول ۴۴۱، ۴۵۳.
مولوی، جلال الدین محمد ۶۲، ۲۸۵،
۲۸۶، ۲۹۵، ۲۹۶، ۳۰۹.
مولوی محمدرضا ۲۸۷.

هليله ۴۹۰.
همدانی ۲۴۴.
همر ۴۶۵، ۴۵۵.
هند (معشوق) ۲۴۸.
هند (کشور) ۲۲۵، ۲۹۳، ۲۹۶، ۲۳۸.
۵۴۰.
هولمان، سی. هوو. ۸۶.

یاقعی ۵۱.
یاقوت حموی ۲۱۳.
یزدانی ۴۸۰.
یزیدبن مفرغ ۲۲۱.
یزیدبن ولید ۷۲.
یغمائی، حبیب ۱۹۹، ۲۲۴.
یمن ۳۰۶.
یوسف ۴۵۷.
یونگ ۲۲۴، ۲۳۵.

وراق، محمود ۴۰۱.
ورذروث ۴۲۴، ۴۲۴.
وطواط، رشید ۱۲۳، ۱۶۰، ۲۱۸.
۲۲۲، ۵۲۰، ۵۷۸، ۶۴۹، ۶۵۰.
ویس ۵۷۵.
وینسنت ان. ال. ۳۷۷.

هارون ۵۵۵.
هاکسلی ۳.
هامان ۱۰۲.
هایمن، استانلی ادگار ۱۷۱، ۲۲۲.
۱۹۴، ۲۳۵.
هجویری ۱۲، ۵۵۲.
هدایت، رضاقلی خان ۶۷۱، ۶۲۴.
هدایت، صادق ۵۸۱.
هذلی، ابوصخر ۴۰۸.
هذلی، ابوذرئیب ۱۵۳.
هگل ۱۶.

كتابشاسى مراجع

الف) فارسى و عربى:

- آذر بيگدلى، لطفعلى بيگ، آشكده آذر، به اهتمام سيد جعفر شهيدى، تهران، مؤسسه نشر كتاب، ۱۳۳۷.
- آريان پور، امير حسين، «سبك شناسى ديناميك» مجله سخن، سال سيزدهم، تهران، ۱۳۴۱.
- آزاد بلگرامى، سبعة المرجان فى آثار هندوستان، بمبئى، ۱۳۰۲ هـ.ق. چاپ سنگى.
- ابن ابى عون، ابراهيم بن محمد، التشبيهات، به تصحيح محمد عبدالمعيد خان، لندن، ۱۹۵۰.
- ابن اثير، ضياء الدين، المثل السائر، مصر، چاپ محمد محبى الدين-عبد الحميد.
- ابن اثير، ضياء الدين، الجامع الكبير فى صناعة الكلام من المنظوم و المنثور، چاپ عراق، ۱۹۵۹.
- ابن اثير، ضياء الدين، الاستدراك فى الرد على رسالة ابن الدهان، تقديم و تحقيق حفى محمد شرف، مصر ۱۹۵۸.
- ابن جنى، ابو الفتح عثمان، الخصائص، تحقيق محمد على النجار، قاهره، ۱۹۵۲.
- ابن حجة حموى، تقى الدين ابوبكر، خزانه الادب و غايه الادب، مصر، المطبعة الخيرية، ۱۳۰۴.

ابن حزم اندلسي، علي ابن احمد، التقريب لحد المنطق والمدخل اليه،
تصحيح دكتور احسان عباس، بيروت.

ابن خرداذبه، عبيدالله بن احمد، مختارات من كتاب اللهو و الملاهي،
به كوشش الاباغناطيوس عبده الخليفة اليسوعي، بيروت، المطبعة الكاثو
ليكية، ١٩٦١.

ابن خلكان، احمد بن محمد، وفيات الاعيان، چاپ سنگي، ايران، ١٢٨٣
ق.٥.

ابن رشد، ابوالوليد، تلخيص كتاب ارسطو طاليس في الشعر، چاپ
عبدالرحمن بدوي، ضميمه فن الشعر ارسطو، قاهره، ١٩٥٣.

ابن رشيق قيرواني، ابو علي حسن، العمدة في معاني الشعر وادابها ونقده،
به تصحيح محمد محيي الدين عبدالحميد، مصر، ١٩٦٣.

ابن سنان الخفاجي، عبدالله بن محمد، سر الفصاحة، تصحيح عبدالمتعال
الصعيدى، مصر، ١٩٥٣.

ابن سيده، علي بن اسماعيل، المخصص، چاپ بولاق، ١٣١٧.
ابن سينا، ابو علي حسين، فن الشعر شفا، ضميمه فن الشعر ارسطو، ترجمه
عبدالرحمن بدوي، قاهره، ١٩٥٣.

ابن الشجري، هبة الله بن علي، الحماسة، حيدر آباد دكن، ١٩٢٥.
ابن طباطبا العلوي، محمد بن احمد، عيار الشعر، به تحقيق دكتور طه العا
جزى و دكتور محمد زغلول سلام، قاهره، ١٩٥٦.

ابن فارس، احمد، الصحاح، قاهره، مطبعة المؤيد، ١٩١٥.
ابن فقيه همداني، احمد بن محمد، مختصر كتاب البلدان، تصحيح دخويه،
ليدن، بريل، ١٩٦٧.

ابن قتيبه، عبدالله بن مسلم، الشعر والشعراء، بيروت دار الثقافة، ١٩٦٣.
ابن قتيبه، عبدالله بن مسلم، عيون الانباء، وزارة الثقافة والارشاد القومي،
١٩٦٣.

ابن المعتز، عبدالله، فصول الثمانيه، مصر، ١٩٢٥.
ابن المعتز، عبدالله، كتاب البديع، به تصحيح كراچكوفسكى، لندن،
١٩٣٥.

ابن وهب، اسحاق بن ابراهيم بن سليمان، البرهان في وجوه البيان، بغداد
١٩٦٧.

ابو بشر متى بن يونس قناني، كتاب ارسطو طاليس في الشعر، ضميمه فن
١٩٣٥.

١٩٦٧.

١٩٦٧.

- الشعر أرسطو، چاپ بدوى، ١٩٥٣.
- أبو عبيده معمر بن مثنى، مجاز القرآن، به تصحيح فؤاد سزكين، قاهره، ١٩٥٣.
- أبو نواس، حسن بن هانى، ديوان، تحقيق احمد بن عبد المجيد الغزالي، قاهره، ١٩٥٣.
- أخوينى بخارى، ابوبكر ربيع بن احمد، هداية المتعلمين فى الطب، به تصحيح دكتور جلال متينى، انتشارات دانشگاه مشهد، ١٣٣٣.
- أرسطو، الخطابة، الترجمة العربية القديمة، حققه وعلق عليه عبد الرحمن بدوى، مكتبة النهضة المصرية، قاهره، ١٩٥٩.
- أرسطو، الخطابة، ترجمه دكتور ابراهيم سلامة، مصر، ١٩٥٣.
- أرسطو، فن الشعر، ترجمه (از يونانى به عربى) بقلم عبد الرحمن بدوى، قاهره، ١٩٥٣.
- أرسطو، فن شعر، ترجمه عبد الحسين زرّين كوب، تهران، بنگاه ترجمه و نشر كتاب، ١٣٣٧.
- أرسطو، نامه اسطاطاليس درباره هنر شاعرى، ترجمه سهيل افنان، بيروت.
- أرسطو، هنر شاعرى، ترجمه فتح الله مجتبائى، تهران، نشر انديشه، ١٣٣٧.
- ازرقى هروى، ابوبكر، ديوان، با تصحيح و مقابله و مقدمة سعيد نفيسى، تهران، زوار، ١٣٣٦.
- اسماعيل، عز الدين، الاسس الجمالية فى النقد العربى، دار الفكر العربى، ١٩٥٥.
- اسدى طوسى، ابو نصر على بن احمد، گرشاسنامه، به تصحيح حبيب يغمائى تهران، بروخيم ١٣١٧.
- اصبهائى، ابوالفرج، اغانى، چاپ دارالكتب، قاهره.
- اعشى، ميمون بن قيس، ديوان الاعشى الكبير، شرح و تعليق م. محمد حسين، مصر، ١٩٥٥.
- امرء القيس، ديوان، چاپ بيروت، ١٩٥٩.
- امين، احمد، النقد الادبى، مكتبة النهضة المصرية، قاهره ١٩٥٣
- الطبعة الثالثة.
- باقلانى، محمد بن الطيب، اعجاز القرآن، تصحيح السيد احمد الصقر،

دارالمعارف، مصر.

بدوى، عبدالرحمن، الانسانية والوجودية فى الفكر العربى، مصر ١٩٤٧.

بدوى، عبدالرحمن، الى طه حسين فى عيد ميلاده السبعين، مصر،

دارالمعارف.

بدوى طبانة، احمد، دراسات فى نقد الادب العربى من الجاهلية الى

نهاية القرن الثالث، مصر، ١٩٥٤ چاپ دوم.

بدوى طبانة، احمد، علم البيان، دراسة تاريخية، قاهره، مكتبة الانجلو

مصرية، [تاريخ مقدمه ١٩٦٢].

بستاني، فؤاد افرايم، دائرة المعارف، [زير نظر] بيروت.

بهادر، محمد صديق خان، غصن البيان المورق بمحسنات البيان،

مطبعة الجوائب، ١٢٩٦.

بهار، محمد تقى (ملك الشعراء) تاريخ سيستان [تصحیح] تهران، زوار.

البهبهتلى، نجيب محمد، تاريخ الشعر العربى حتى آخر القرن الثالث،

مكتبة الخانجى، القاهرة، ١٩٦٧.

بادشاه، محمد، مترادفات، تهران، خيام، ١٣٤٦.

تاج الحلاوى، على بن محمد، دقائق الشعر، تهران، انتشارات دانشگاه

تهران، ١٣٢١.

تفتازانى، سعد الدين، مطول، چاپ تركيه (عثمانى) ١٢٦٥ هـ.ق.

توحيدى، ابوحيان، الهوامل والشوامل، قاهره، نشره احمد امين والسيد

احمد الصقر، ١٩٥١.

تهانوى، مولوى محمد اعلى بن على، كشاف اصطلاحات الفنون، كلكته،

١٨٦٢.

ثعالبى، ابو منصور، ثمار القلوب فى المضاف والمنسوب، مصر ١٩٦٥.

ثعالبى، ابو منصور، سحر البلاغة وسر البراعة، دمشق، وقف على طبعه

احمد عبيد، ١٣٥٥.

ثعالبى، ابو منصور، من غاب عنه المطرب، مطبعة الجوائب، ١٣٥٢.

ثعالبى، ابو منصور، ينمية الدهر، دمشق (بدون تاريخ) وقاهره، ١٩٣٤.

جاحظ، ابو عثمان عمرو بن بحر، البيان والتبيين، قاهره، ١٩٤٧.

جاحظ، ابو عثمان عمرو بن بحر، كتاب الحيوان، به تحقيق عبدالسلام

محمد هارون، مصر، مكتبة مصطفى الباهى الحلبي واولاده، ١٣٥٦/١٩٣٨.

جرجاني، عبدالعزيز، الوساطة بين المتنبي وخصومه، تحقيق وشرح

- محمد ابو الفضل ابراهيم و على محمد البجاوي، مصر ١٩٥١.
- جرجاني، عبدالقاهر، اسرار البلاغة، تحقيق ه. ريتز، استانبول ١٩٥٣.
- جرجاني، عبدالقاهر، دلائل الاعجاز، چاپ سيد رشيد رضا، قاهره.
- جوهرى، اسماعيل بن حماد، صراح اللغة، مصر، ١٩٥٦.
- حافظ، شمس الدين محمد، ديوان، به تصحيح محمد قزوينى و قاسم غنى، تهران ١٣٢٥.
- حاوى، ايليا، فن الوصف، بيروت دارالشرق الجديد، ١٩٦٥.
- حصري قيروانى، ابراهيم بن على، زهر الآداب، با حواشى و تعليقات زكى مبارك، به كوشش محمد محيى الدين عبدالحميد.
- حميرى، ابوالوليد اسماعيل بن عامر، البديع فى وصف الربيع، به تصحيح هنرى پرس، رباط، ١٩٤٥.
- خاقانى، افضل الدين، ديوان، به تصحيح ضياء الدين سجادى، زوار، ١٣٣٧.
- خانلرى، پرويز نائل، «بست و بلند شعر نو» مجله سخن سال سيزدهم.
- خانلرى، پرويز نائل، وزن شعر، تهران، انتشارات دانشگاه تهران.
- خراسانى، آخوند ملا محمد كاظم، كفاية الاصول، چاپ سنگى تهران.
- خطيب قزوينى، محمد بن عبدالرحمن، الايضاح فى علوم البلاغة، شرح و تعليق محمد عبدالمنعم الخفاجى، قاهره، ١٩٤٩.
- خنساء، ناضر بنت عمرو، ديوان، بيروت ١٩٦٥.
- خلف الله، محمد، «نظرية عبدالقاهر فى اسرار البلاغة» مجله كلية الآداب، بجامعة فاروق الاول، ج ٢، ١٩٤٣.
- خلف الله، محمد، «نقد لبعض التراجم والشروح لكتاب الشعر» مجله كلية الآداب، ج ٣، ١٩٤٦.
- الغولى، امين، «البلاغة و علم النفس» مجله كلية الآداب بالجامعة المصرية ج ٣ / ١٩٣٦.
- ديبران كاتبى قزوينى، على بن عمر، ايضاح المقاصد، چاپ منزوى و مشكوة، تهران، دانشگاه تهران.
- ديبر سياقى، محمد، گنج بازبانها، بخش نخست شامل احوال و اشعار لبيبي، ابوشكور، دقيقي، ابو حنيفة اسكافى، غضاپسرى رازى، ابوالطيب مصبى، تهران، خيام، ١٣٤٣.

- دولتشاه سمرقندی، تذكرة الشعراء، به تصحيح ادوارد براون، چاپ
لیدن.
- رادویانی، محمد بن عمر، ترجمان البلاغة، به تصحيح احمد آتش،
استانبول، ۱۹۴۸.
- رازی، ابوالفتوح، تفسير، با ذیل محمد قزوینی، چاپ وزارت معارف،
تهران.
- رازی، شمس الدین محمد بن قیس، المعجم فی معایر اشعار العجم، به
تصحیح محمد قزوینی و مدرس رضوی، انتشارات دانشگاه تهران، تهران
۱۳۳۸.
- رامی، شرف الدین، انیس العشاق، به تصحيح عباس اقبال، تهران،
۱۳۲۵.
- رمانی، خطابی و عبدالقاهر جرجانی، ثلاث مسائل فی اعجاز القرآن،
تحقیق محمد خلف الله و محمد زغلول سلام، مصر.
رودکی، ابو عبدالله، دیوان، چاپ مسکو ۱۹۶۶.
- رونی، ابوالفرج، دیوان، به تصحيح چاپکین و محمد علی ناصح،
تهران، ارمغان، ۱۳۰۴.
- زغلول سلام، محمد، تاریخ النقد العربي الی نهاية القرن الرابع
الهجري، قاهره، دارالمعارف، مصر، ۱۹۶۴.
- زغلول سلام، محمد، اثر القرآن فی تطور النقد العربي، قاهره، دار
لمعارف، مصر.
- زمخشری، ابوالقاسم محمود بن عمر، اساس البلاغة، قاهره، ۱۹۲۲.
- زمخشری، ابوالقاسم محمود بن عمر، الکشاف عن حقایق التنزیل،
معروف به تفسیر کشاف، قاهره، مطبعة الاستقامة، ۱۹۵۳.
- زوزنی، ابو عبدالله حسین بن احمد، شرح المعلقات السبع، چاپ سنکی،
۱۳۳۰ (بخط غلامحسین خوانساری در کارخانه آقا مهدی تبریزی اتمام
پذیرفت).
- سباعی بیومی، تاریخ الادب العربي، قاهره، ۱۹۴۸.
- سبزواری، حاج ملاهادی، شرح منظومه، چاپ سنکی، تهران.
- سری رفاء، ابوالحسن، دیوان، قاهره، مكتبة القدسی.
- سعدی، مصلح الدین، دیوان، چاپ مظهر مصفا، تهران، كانون معرفت،
۱۳۴۰.

سعید، جمیل، «احساس الشعراء العرب بالالوان والاصوات» مجلة
كلية الآداب والعلوم، بغداد، ۱۹۶۵.

سكائى، ابو يعقوب، مفتاح العلوم، مصر، ۱۹۳۷.

سلامة، ابراهيم، بلاغة الاسطر بين اليونان والعرب، قاهره، ۱۹۵۲.

سمعانى، عبدالكريم بن محمد، الانساب، چاپ عكسى ليدن، ۱۹۱۲.

سمعانى، عبدالكريم بن محمد، مشيخة، نسخة عكسى كتابخانه مركزى

دانشگاه تهران.

سنالى، مجدود بن آدم، ديوان، به تصحيح مدرس رضوى، تهران

(چاپ اول).

سهروردى، شهاب الدين، عقل سرخ، تهران، انجمن دوستان كتاب.

سيوطى، جلال الدين، وصف اللآل فى وصف الهلال، مطبعة الجوائب.

سيوطى، جلال الدين، المزهر فى علوم اللغة وانواعها، شرح و

تحقيق محمد احمد جاد المولى ومحمد ابوالفضل ابراهيم وعلى محمد البجاوى،

قاهره، ۱۹۵۸.

الشايب، احمد، اصول النقد الادبى، قاهره، ۱۹۶۰، الطبعة السادسة.

شبللى نعمانى، شعر العجم، ترجمة سيد محمد تقى فخر داعى كيلانى، تهران.

شفيعى كدكنى، محمدرضا، «ديدل دهلوى» مجلة هنر و مردم، تهران،

۱۳۴۷.

شفيعى كدكنى، محمدرضا، حزين لاهيجى، زندگى و زيباترين غزلهائى او،

مشهد، توس، ۱۳۴۲.

شفيعى كدكنى، محمدرضا، «در باره ابوسعيد ابوالخير» مجلة سخن،

شماره هفت، دوره نوزدهم، سال ۱۳۴۸.

شفيعى كدكنى، محمدرضا، «كهتد ترين نمونه شعر فارسى، يكى از

خسروانيهاى باربد» مجلة آرش، دوره اول، شماره ششم، سال ۱۳۴۲.

صائب، ميرزا محمد على، ديوان، تهران كتابفروشى خيام، ۱۳۳۳.

صاحب غنى، محمد عبدالغنى خان، ادمان آصفى، هند چاپ سنگى،

۱۳۲۳. ۵. ق.

صادق آقا، ميرزا محمد صادق بن محمد، المقالات الغروية، تبريز، چاپ

سنگى، ۱۳۱۷.

ضيف، شوقى، البلاغة تطور وتاريخ، قاهره، دار المعارف مصر، ۱۹۶۵.

ضيف، شوقى، الفن و مذاهب فى الشعر العربى، قاهره، مصر، ۱۹۴۵.

- ضیف، شوقی، فی النقد الادبی، قاهره، دارالمعارف مصر، ۱۹۶۶.
- طوسی، خواجه نصیر الدین، اساس الاقتباس، به تصحیح مدرس رضوی
انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۲۶.
- طوسی، خواجه نصیر الدین، معیار الشعراء، تهران، چاپ سنگی.
- ظهوری کرشیزی، میر محمد ظاهر، دیوان، نول کشور، هند.
- عاملی، جمال الدین ابومنصور، معالم الدین فی الاصول، چاپ
عبدالرحیم، چاپ سنگی تهران، ۱۳۵۵.
- عباسی، عبدالرحیم، معاهد التنصیح علی شواهد التلخیص، تحقیق
محمد محیی الدین عبدالحمید، قاهره، ۱۹۴۷.
- عبدالغافر، ابوالحسن عبدالغافر بن اسماعیل، السیاق، (= تاریخ
نیشابور) چاپ عکسی فرای، لندن ۱۹۶۵.
- عبدی بیک شیرازی، زین العابدین علی (نویدی)، مجنون و لیلی، مقابله
ابوالفضل هاشم اوغلی رحیموف، مسکو، ۱۹۶۷.
- عزام، عبدالوهاب، ذکر ابی الطیب، دارالمعارف، قاهره، ۱۹۵۶.
- عسکری، ابو هلال، الصناعتین، تحقیق علی محمد البجاوی، و محمد
ابوالفضل ابراهیم، مصر ۱۳۷۱.
- عطار، فریدالدین، تذکرة الاولیاء، به تصحیح نیکلسون، لیدن، ۱۹۵۵
- العقاد، عباس محمود، ابن الرومی حیاة من شعره، قاهره.
- علم الهدی، سید مرتضی، تلخیص البیان عن مجازات القرآن، چاپ
بغداد.
- علم الهدی، سید مرتضی، الذریعة الی اصول الشریعة، به اهتمام ابوالقاسم
گرچی، تهران، انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۴۶.
- عنصری، ابوالقاسم حسن، دیوان، به تصحیح محمد دبیر سیاقی، تهران،
سنائی ۱۳۴۲.
- عنصری، ابوالقاسم حسن، مثنوی و امق و عذراء، به تصحیح محمد شفیع،
دانشگاه پنجاب لاهور، ۱۹۶۷.
- عوفی، محمد، لباب الالباب، از روی چاپ سراون و قزوینی با
تصحیحات و حواشی سعید نفیسی، تهران، ابن سینا، ۱۳۳۵.
- عیوفی، وردق و گلشاه، به تصحیح ذبیح الله صفا، تهران، دانشگاه تهران
۱۳۴۳.
- غزالی، محمد بن محمد، المستصفی من علم الاصول، بولاق، مصر،

- مناوی الزهیری، محمود، الادب فی ظل بنی ہویہ، مصر ۱۹۴۹.
- فارابی، ابونصر، احصاء العلوم، بہ تصحیح دکتر عثمان امین، قاہرہ.
- فارابی، ابونصر، رسالۃ فی قوانین صناعۃ الشعراء، چاپ بدوی، ضمیمہ فن الشعر ارسطو، قاہرہ، ۱۹۵۳.
- فخرالدین اسعد گرگانی، ویس و رامین، بہ تصحیح محمد جعفر محجوب، تہران، اندیشہ، ۱۳۳۷.
- فرخی سیستانی، ابوالحسن علی، دیوان، بہ تصحیح محمد دبیر میاقتی، تہران، اقبال، ۱۳۳۵.
- فردوسی، ابوالقاسم، شاہنامہ، چاپ مسکو و چاپ ژول مول، افست جیبی، تہران و چاپ بروخیم تہران.
- فردوسی، ابوالقاسم، یوسف و زلیخا، (منسوب بہ او) تہران، چاپ افست کتاب فروشی ادیبہ.
- فروزانفر، بدیع الزمان، سخن و سخنوران، تہران، کمیسیون معارف.
- فروزانفر، بدیع الزمان، «شعر رودکی» مجلہ دانشکدہ ادبیات، دانشگاہ تہران (ویژہ رودکی) ۱۳۳۸.
- فوردھایم، فرید، مقدمہ ای بر روانشناسی یونگ، ترجمہ دکتر مسعود میر بہا، تہران، اشرفی، ۱۳۴۶.
- قالی، ابوعلی، الاحالی، قاہرہ، ۱۹۲۶.
- قدامہ بن جعفر، نقد الشعر، بہ تصحیح محمد عیسی منون، مطبعہ ملیحیہ ۱۹۳۴.
- قدامہ بن جعفر، نقد الشعر، بہ تصحیح و مقدمہ طہ حسین و عبدالحمید العبادی، قاہرہ، ۱۹۳۷ [در باب نام اصلی این کتاب مراجعہ شود بہ ابن-وہب درہمین کتابشناسی].
- قطب، سید، التصوير الفنی فی القرآن، بیروت.
- قطران تبریزی، ابومنصور، دیوان، بہ سعی و اہتمام محمد نخجوانی، تبریز، کتابفروشی تہران، ۱۳۳۳.
- قمی، میرزا ابوالقاسم، قوانین الاصول، چاپ عبدالرحیم، منگی ۱۳۷۸.
- گروچہ، بندتو، کلیات زیباشناسی، ترجمہ فؤاد روحانی، تہران، ہنگاہ ترجمہ و نشر کتاب، ۱۳۴۴.
- کفراوی، محمد عبدالعزیز، الشعر العربی بین التطور و الجمود، مصر،

- مكتبة نهضة مصر، ۱۹۵۸.
- گوپاموی، قدرت‌الله، تذکره‌ننایج الافکاد، به کوشش اردشیر خاضع، بمبئی، ۱۳۳۶.
- لازار، ژیلبر، اشعادهراکنده قدیمترین شعرای فارسی زبان، از حنظله بادغیسی تا دقتی، تهران انستیتو ایران و فرانسه ۱۳۴۲.
- لامعی گرگانی، ابوالحسن، دیوان، با تصحیح و حواشی سعید نفیسی، به اهتمام کوهی کرمانی، تهران ۱۳۱۹.
- لودی، امیر شیرعلیخان، مرآت الخیال، چاپ سنگی بمبئی، ۱۳۳۴ قمری.
- متز، آدام، الحضارة الاسلامیة فی القرن الرابع الهجری، نقله الی العربیة محمد هادی ابوریثه، قاهره، ۱۹۳۵.
- مدنی شیرازی، سیدعلیخان، انوارالربیع فی انواع البدیع، چاپ سنگی بخط محمد تقی بن محمد حسن جرفادقانی ۱۳۵۴ هـ. ق.
- مرزوقی ابوعلی، شرح الحماسة، نشر احمد امین و عبدالسلام هارون، قاهره، ۱۹۵۱.
- محمد بن ابی روح، حالات و سخنان ابو سعید، چاپ ایرج افشار، تهران ۱۳۲۸.
- محمد بن منور، اسرار التوحید فی مقامات الشیخ ابی سعید، به تصحیح ذبیح‌الله صفا، تهران، امیرکبیر، ۱۳۳۲.
- محمد حسین، م. الهجاء والجهانون فی الجاهلیة، قاهره، مكتبة الآداب.
- محمد رضا، مولوی، مکاشفات دضوی شرح مثنوی مولوی، چاپ نول کشور، ۱۸۷۷/۱۲۹۳.
- مسعود سعد سلمان، دیوان، به تصحیح رشید یاسمی، تهران، بیروز، ۱۳۳۹.
- معزی، امیر محمد، دیوان، به تصحیح عباس اقبال، تهران، کتابفروشی اسلامیة، ۱۳۱۸.
- مقدسی، مطهر بن طاهر، البدء والتاریخ، به تصحیح کلمان هوار، پاریس، ۱۸۹۹-۱۹۱۹ (شش جلد) و ترجمه فارسی آن با عنوان آفرینش و تاریخ، ترجمه محمد رضا شفیع کدکنی، تهران، بنیاد فرهنگ ایران.
- مندور، محمد، النقد المنهجي عند العرب، قاهره، دار نهضة مصر للطبع و النشر.
- منوچهری دامغانی، ابوالنجم احمد، دیوان، به تصحیح محمد دبیر سیاقی، تهران، اسفند، ۱۳۲۹ و چاپ دوم، تهران، زوار، ۱۳۴۱.